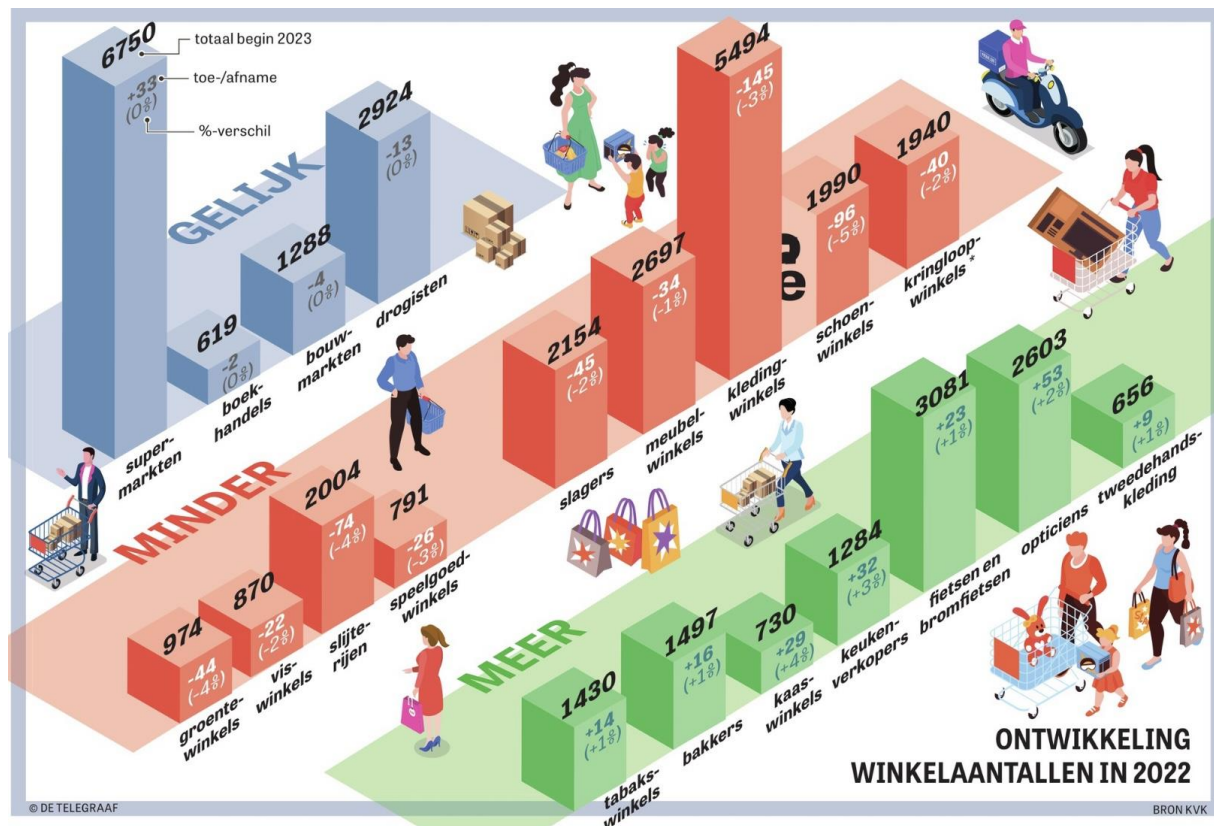

Nieuw elan in de winkelstraat

Servicegerichte ondernemers scoren beter. 'Stuur klant die moet plassen nooit weg'

In 2022 daalde het aantal slagers, maar groeide het aantal bakkers ondanks de zorgen over de energieprijzen. Ondanks de daling van het totale aantal winkels, grijpen nieuwe ondernemers hun kans en blijkt service effectief tegen de concurrentie van de webshop.

PASCAL KUIPERS

„Er is een groot tekort aan slagers”, stelt Hans van Tellingén, directeur van onderzoeksbureau Strabo. „Dat verklaart de afname. Heel veel winkelcentra zitten te springen om een goede slager. Hoewel de overgrote meerderheid van de Nederlanders vlees eet, is vleesconsumptie maatschappelijk omstreden. Wellicht dat dit het slagersvak minder aantrekkelijk maakt.”

Zo zijn er voor diverse andere sectoren ook verklaringen te bedenken, zoals de vergrijzing die opticiens kansen biedt, en de fietsenwinkel die de consument van dienst is die sinds corona meer beweegt. „Elektrische fietsen zijn populair en daar kun je goed aan verdienen”, beaamt Van Tellingén. „Sinds corona is ambachtelijk brood ook in trek. De energieprijzen dalen gelukkig. Een bakkerij in combinatie met horeca daar gaan mensen graag naartoe. Zij weten ook de kaasspecialzaak te vinden.”

De cijfers: op 1 januari 2023 telde Nederland volgens de Kamer van Koophandel (KvK) 88804 winkels. Dat is ruim 6500 winkels minder dan op 1 januari 2017. In 2022 deden 1290 winkeliers hun deur definitief op slot, een daling vorig jaar van ruim 1%.

„Veel winkeliers hebben overleefd door de coronamaatregelen”, zegt Dirk Mulder, retailexpert bij ING. „Inflatie, druk op het besteedbaar inkomen, afnemend consumentenvertrouwen en hogere huren zullen hun tol eisen, waardoor het aantal faillissementen in de detailhandel zal toenemen.”

Aan de andere kant ziet Mulder ook nieuwe dynamiek. „Automerken als Polestar, Volvo of het Chinese NIO ontdekken de winkelstraat als showroom, en je ziet in verschillende steden een nieuwe generatie ondernemers met leuke ideeën, zoals de Swan-winkels waar je allerlei creatieve cadeaus kunt kopen, en Lena the Fashion Library in Amsterdam, waar je kleding kunt kopen en lenen.”

Een kwart van de 7024 nieuwe winkeliers met een fysieke winkel die zich in 2022 bij de KvK inschreven, zijn jonger dan 25 jaar. In 2019, toen er 8922 nieuwe winkels hun deuren openden, was dat nog 20%.

„Ondernemerschap is heel populair onder jongeren”, zegt Paul te Grotenhuis namens INretail, brancheorganisatie voor winkels die niet-levensmiddelen verkopen. „Zij hebben geen schulden bij verhuurders en de Belastingdienst. Ze beginnen met een schone lei en kunnen bij leegstaande panden een goede huurovereenkomst bedingen.”

Hij erkent dat financiering lastig is, want de detailhandel staat te boek als krimpsector. „Banken zijn terughoudend en veel jonge ondernemers zoeken alternatieve financiering zoals crowdfunding, financiering door vrienden en bekenden en deelfinanciering waarbij je eigen geld inlegt naast financiering door de bank.”

Optimistisch

Winkeldeskundige Rupert Parker Brady is optimistisch over het perspectief voor de winkelstraat. „Sinds 2020 wacht iedereen op een faillissementsgolf, maar die komt er niet. Het transformatiebeleid van winkelruimte naar andere functies zoals wonen, dienstverlening en werken, blijkt effectief. Maar nieuwe, slimme ondernemers ontdekken de winkelstraat. Bekend is Coolblue dat winkels opent als service en niet als kernactiviteit. Oogst in Leiden en de alcoholvrije slijterijen van Nix & Nix vind ik ook mooie voorbeelden. Niet de grote ketens, maar lokale initiatieven zijn de aanjagers.”

Qua service kan geen webshop volgens Van Tellingen tippen aan een goede ondernemer, die daarin ver kan gaan. „Waarom ruim je als speelgoedwinkel geen speelhoek in voor kinderen, als de ouders boodschappen doen? Of laat weten dat klanten en passanten altijd gebruik mogen maken van het toilet. Natuurlijk, het kost meer tijd en werk, maar laat de klanten gratis plassen en ze besteden meer. Service en het verlengen van de verblijfsduur, levert altijd extra omzet op.”